

PREGA I CINE

Cadena Perpètua

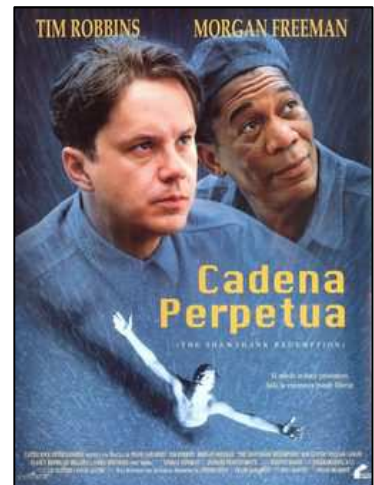
Cadena Perpètua és una pel·lícula dirigida per Frank Darabont i protagonitzada per Tim Robbins i Morgan Freeman. És una adaptació de *Rita Hayworth and the Shawshank Redemption*, una de les obres dramàtiques de Stephen King, (més conegut per la seva faceta d'escriptor de terror). Va ser nominada, entre d'altres, a l'Òscar a millor pel·lícula, i està considerada una de les millors pel·lícules de la història del cine. És un drama de presons.

Gaudeix de la pel·lícula i després pots seguir llegint.

⇒ Per què s'ha escollit aquesta pel·lícula?

El tema central de la pel·lícula és l'amistat i l'esperança, juntament amb diverses reflexions arran de la integritat de l'ésser humà i del què significa ser lliure i com afecta això a la vida de les persones. Jesús parla sovint de totes aquestes coses a l'Evangelí.

Què ressona de cristià a *Cadena Perpètua*?

⇒ Argument

El 1947 l'Andy Dufresne (Robbins), vicepresident d'un banc, és acusat de l'assassinat de la seva dona i el seu amant, i és enviat a la presó de Shawshank per complir dues cadenes perpètuas, tot i que no es tenen proves concloents de la seva culpabilitat. A la presó es farà amic de Red (Freeman), un pres acusat d'assassinat que té la fama d'aconseguir coses. Junts intentaran trobar un sentit a la seva vida mentre conviuen amb els altres presos i suporten les injustícies i crueltats de la presó.

PREGA i... Cadena Perpètua

[L'Andy arriba a la presó després de la seva condemna juntament amb altres presos. Tots els residents es mofen dels nous i fan apostes sobre qui plorarà primer o cridarà per sortir, ja que la primera nit és molt dura. Red aposta per l'Andy, però aquest no obre la boca ni a l'arribada ni durant la nit]

- «Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Lc 2,19)

L'Andy hauria d'estar furiós. L'han condemnat per un assassinat que sap que no ha comès. Però també hi ha el fet de descobrir que la seva dona l'enganyava i que a sobre algú l'ha assassinada, juntament amb el seu amant, i les culpes se les ha carregat ell. És passar-se la vida que li queda a la presó. Per sempre més. La seva vida sencera ha caigut a trossos.

Potser el cop ha estat tan fort que no ho pot assimilar. Algunes persones perden el cap en una situació així. Però Andy es reclou en el seu interior, aparentment, i no escolta les provocacions ni les mofes. Necessita entendre tot el que li ha vingut a sobre, i això vol temps i pau interior.

Maria, a l'evangeli, actua de forma semblant. Els esdeveniments importants de la seva vida els conserva en el seu cor i els medita. Els guarda per viure'ls més a fons o per mirar d'entendre'ls.

Davant l'actualitat sovint estressant i plena de canvis, tenim temps per meditar? Tenim temps per parar, intentar entendre qui som, què ens passa, com ens afecta, què fem, com afectem als del nostre voltant? Com reaccionem davant els contratemps? Ens deixem endur pels maldecaps, per les sensacions de fora?

Maria meditava en el seu cor, Jesús es retirava sol a pregar. I tu?

[Durant la primera nit un dels nous presos no ho pot aguantar més i, plorant, demana tornar a casa, però els guardes el colpegen brutalment. Al matí els altres presos s'assabenten que ha mort i callen].

L'Andy pregunta:

- *¿Com es deia?*

- *¿I a tu què (paraulota) t'importa? Tant li fa com es digués. Està mort.*

- «Us ho ben asseguro: el qui no entra per la porta al corral de les ovelles, sinó que salta per un altre indret, és un lladre i un bandoler. El qui entra per la porta és el pastor de les ovelles: a ell, el guarda li obre la porta, i les ovelles escolten la seva veu; crida les que són seves, cada una pel seu nom, i les fa sortir.» (Jn 10, 1-3)
- «Hi havia una dona que patia de pèrdues de sang des de feia dotze anys i s'havia gastat en metges tot el que tenia per a viure, però ningú no havia estat capaç de curar-la. La dona es va acostar per darrere a Jesús i li tocà la borla del mantell, * i a l'instant l'hemorràgia se li va estroncar. Jesús preguntà:
—Qui m'ha tocat?
Tots negaven que ho haguessin fet, i Pere digué:
—Mestre, però si tota la gent t'estreny i t'empeny!
Jesús insistí:
—Algú m'ha tocat; sé que una força ha sortit de mi.» (Lc 8, 43-46)

En un lloc com la presó de Shawshank la identitat d'algú no importa. Només importa sobreviure, i passar-t'ho el millor possible enmig de les dificultats. L'únic interès dels presos en el mort era l'aposta que havien fet. De fet no li volien mal, i lamenten silenciosament la seva mort. Però no passen d'aquí. En un lloc així la mort implica l'oblit.

Andy pregunta el seu nom com una petita rebel·lió, demana un record per al pres anònim que acaba de donar la vida només perquè algú guanyi una aposta. Segurament Andy es pregunta dins seu qui era, i com és que va acabar a la presó. El valora com una persona humana.

A diferència d'altres déus de l'antiguitat, llunyans i absents, Jesús parla de Déu com un Pare que ens estima de forma personal a cadascú de nosaltres, que ens coneix pel nostre nom i que sap de les nostres alegries i les nostres angoixes. Jesús estava envoltat de multituds però li importava cadascuna de les persones d'aquestes multituds.

Nosaltres, com a cristians, com ens relacionem amb els altres? Ens importen les persones, o les jutgem, les classifiquem ràpidament segons si són properes, llunyanes, ens cauen bé o malament, i les deixem en un segon pla? Sabem aturar-nos a mirar als ulls de l'altre, a escoltar-lo, a comprendre'l, per poder-lo estimar?

[L'Andy pateix durant molt de temps els maltractes d'altres presos, i la seva esperança va decaient. Quan un dia l'alcaid demana voluntaris per arreglar una teulada, l'Andy és elegit (gràcies al seu company Red) i allà s'assabenta que un dels guardes més perillosos té un problema amb Hisenda i s'ofereix a ajudar-lo només a canvi d'unes cerveses pels seus companys, ja que treballar a ple sol és dur. Quan els seus companys acaben dalt del teulat amb una cervesa a les mans, asseguts tranquil·lament a ple sol, ell somriu feliç. Red comenta que en aquell moment aquell petit gest va fer-los sentir com homes lliures, i va aconseguir que per uns instants aquell guarda fos una mica menys terrible.]

- **«Jesús els va proposar una paràbola per fer-los veure que cal pregar sempre sense defallir:**
—En una ciutat hi havia un jutge que no tenia temor de Déu ni consideració pels homes.
A la mateixa ciutat hi havia una viuda que l'anava a trobar sovint i li deia:
»—Fes-me justícia contra l'home amb qui tinc un plet.
»Durant molts dies el jutge no en feia cas, però finalment va pensar: “Jo no tinc temor de Déu ni consideració pels homes, però aquesta viuda m'amoïna tant que li hauré de fer justícia; si no, anirà venint aquí fins que no podré aguantar més.”
I el Senyor va afegir:
—Fixeu-vos què diu aquest jutge, que és injust. ¿I Déu no farà justícia als seus elegits que clamen a ell de nit i de dia? ¿Els tindrà esperant?» (Lc 18, 1-7)

Els espectadors no sabem què pensa l'Andy perquè la pel·lícula està narrada des del punt de vista d'en Red, però és probable que intuïm que l'única manera de lluitar contra la opressió i la desesperança és actuar amb bondat i humanitat, sense garanties. Red pensa que ho va fer per tornar-se a sentir normal en un lloc allunyat de tota normalitat.

Fins i tot si “sentir-se normal” vol dir ajudar a un home desprietat que clarament no s’ho mereix, i a més jugar-se la vida oferint-li l’ajuda a canvi de millorar les condicions dels seus companys.

Quan tot ens va malament, no veiem la sortida dels nostres problemes i tot és una gran nit sense alba, molts cops els nostres ànims i la nostra manera de viure, de parlar, de sentir i de respondre als altres s’enfosqueixen. No sabem com sortir-ne i ens compadim de nosaltres mateixos, ens marginem i caiem en actituds depressives. Però Jesús ens anima a no centrar-nos en les nostres desgràcies i a lluitar per canviar i millorar la nostra vida. Una vídua sense recursos va ser capaç de canviar l’actitud d’un jutge injust només per insistència. A la pel·lícula Andy aconseguix que un guarda cruel serveixi cervesa als convictes treballadors. L’alegria del cor que això suposa ens fa acostar a Déu, a la llibertat amb majúscules. A més, provoca un efecte contagiós. Jesús, amb la seva manera de ser i de fer, va inspirar la fe i l’Estimar amb majúscules a moltíssima gent.

[Els companys de l’Andy, després de la seva ajuda, passen a ser veritables amics, es preocupen per ell i l’ajuden en el que poden. Ell acabarà fent molt més: a base d’esforç i paciència renovarà la biblioteca de la presó, ajudarà a diferents guardes i a l’alcaid amb els estudis i els diners, i cada cop estarà més proper a la llibertat. Finalment escaparà de la presó aprofitant tots aquests contactes i aconseguirà la llibertat. Però quan Red, el seu millor amic, és posat en llibertat temps després, està a punt de suïcidarse com un antic company. Després de passar tant de temps esclau a la presó, la llibertat és una cosa massa gran si ve així perquè sí. Només una promesa feta a Andy el lliga. I aquesta promesa salvarà a Red i farà que es pugui retrobar amb el seu amic].

En Red comenta, en un moment de la pel·lícula:

- *Et tanquen per tota la vida, i aquesta vida és la que et treuen.*

- **«Els israelites els deien:**
—**Tant de bo la mà del Senyor ens hagués fet morir al país d’Egipte, quan ens assèiem vora les olles de carn i menjàvem pa fins a saciar-nos! Ens heu fet sortir cap aquest desert perquè tot el poble mori de fam». (Ex 16, 3)**
- **«Jesús digué als jueus que havien cregut en ell:**
—**Si us manteniu fermes en la meva paraula, realment sou deixebles meus; coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures». (Jn 8,31-32)**

Tothom desitja ser lliure, però sovint ens hem instal·lat tant bé en les nostres presons que no sabem sortir-ne. Red (i Brooks abans que ell) no saben què fer amb la seva vida fora de la presó. Quin sentit té? Els israelites preferien tornar a Egipte quan descobrien que la llibertat porta maldecaps. La llibertat no és fer el que volem sense restriccions, és fer allò que dóna pau al nostre cor, amb totes les implicacions i responsabilitats que comporta. Nosaltres, quan ens volem apartar del que aparentem davant dels altres, quan ens volem treure les nostres màscares i ser lliures... sabem com fer-ho? Jesús diu: la veritat us farà lliures.

Coneixem la veritat del cor? La veritat de l’Andy era l’esperança, l’amistat i la consciència tranquil·la. Va aconseguir la llibertat i la va fer servir per viure amb majúscules, superant les dificultats que fes falta. I va salvar Red amb ell, perquè aconseguir la llibertat sol no serveix de res. Quan volem ser lliures pensem en la llibertat dels que ens envolten? I sobretot, la llibertat que busquem ens porta a estimar millor?